

Hyvinvointialueen hakema STM:n valtionavustus

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen lautakunta

22.9.2026

Maarita Mannelin, Minna Patama

STM:n valtionavustus alueellisen sote-järjestötoiminnan sekä järjestöjen tekemän terveyden ja hyvinvoinnin edistämistyön kehittämiseksi

- STM avannut valtionavustushaun alueellisen sote-järjestötoiminnan sekä järjestöjen tekemän terveyden ja hyvinvoinnin edistämistyön kehittämiseksi hyvinvointialueille ja Helsingin kaupungille.
- Valtionavustusta tähän kokonaisuuteen 25 miljoonaa, haku on avoinna 11.9.-26.10.2026.
- Valtionavustuksen tavoite on saada aikaan hyvinvointialueiden koordinoimia ja tarpeisiin sopivia kumppanuushankkeita.
 - Hyvinvointialueet määrittelevät alueensa kehittämistyön painopistealueet toimintaympäristön, tarpeen ja alueellisen järjestörakenteen perusteella.
 - Hyvinvointialueet kokoavat alueen järjestöiltä hanke-ehdotuksia ja arvioivat, mitkä järjestöjen tarjoamista ehdotuksista sopivat alueiden tarpeisiin ja hakevat sen jälkeen valtionavustusta toiminnalle.
 - Päätökset pyritään tekemään alkuvuodesta 2027, kun vuotta 2027 koskeva valtion talousarvio on vahvistettu.
 - [Haut / Valtionavustus hyvinvointialueille ja Helsingin kaupungille alueellisen sote-järjestötoiminnan sekä järjestöjen tekemän terveyden ja hyvinvoinnin edistämistyön kehittämiseen – Haeavustuksia.fi](https://haavustuksia.fi)

Perustiedot STM:n valtionavustuskokonaisuudesta

- Avustus myönnetään täysimääräisenä, eli omarahoitusosuutta ei vaadita.
- Hyvinvointialue voi jättää yhden hakemuksen.
- Hakemusten arviointi ja keskinäinen vertailu perustuvat kokonaisarviointiin. Valtionavustuksen kokonaisharkinnassa huomioidaan valtakunnallinen kattavuus. Lähtökohtaisesti avustusta on tarkoitus jakaa kaikille hyvinvointialueille.
- Hyvinvointialue on velvollinen raporttoimaan avustuksen käytöstä. Hankkeesta tulee toimittaa loppuraportti toiminnan tuloksista ja vaikutuksista sekä taloustiedoista, kuten avustukselle kirjattujen tuottojen ja kulujen kohdentaminen, kulujen lainmukaisuus, hyväksyttävyyys, asianmukaisuus, kohtuullisuus ja tarpeellisuus.

Myöntöperusteet

- Järjestöt voivat tarjota hyvinvointialueille hanke-ehdotuksia alueellisen sote-järjestötoiminnan ja järjestöjen tekemän terveyden sekä hyvinvoinnin edistämistyön kehittämiseksi eli järjestöjen avulla toteutettavasta työstä hyvinvointialueilla.
- Hankkeessa tulee huomioida meneillään olevat muut kehittämishankkeet, uusien ratkaisujen kehittäminen, hyvät käytännöt ja toiminnan vaikuttavuus.
- Hyväksyttäviä kustannuksia ovat hankkeen tavoitteen toteuttamisen kannalta tarpeelliset ja määrältään kohtuulliset:
 - 1. hallinnointikustannukset;
 - 2. henkilöstökustannukset;
 - 3. matka- ja majoituskustannukset ja
 - 4. määritellyn tavoitteen toteuttamiseksi välttämättömät muut kuin 1–4 kohdassa tarkoitetut kustannukset.
- Hankkeen toimeenpanossa tulee kiinnittää erityistä huomiota siihen, että hanke ei sisällä päällekkäisiä toimenpiteitä muiden valtionavustusten tai valtion osuuksiin sisältyvän hyvinvointialueen perusrahoitukseen sisältyvien velvoitteiden kanssa. Mikäli avustuksen hakijalle on myönnetty jo aikaisemmin avustusta samaan tarkoitukseen, hankesuunnitelmassa tulee kuvata selkeästi, mikä toiminnasta on toteutettu tai toteutetaan aikaisemmin myönnetyllä avustuksella, ja mitkä toimenpiteet suunnitellaan toteutettaviksi uudella valtionavustuksella.

Arviointiperusteet

- Alueellisen sote-järjestötoiminnan sekä terveyden ja hyvinvoinnin edistämistyön kehittäminen
 1. Hanke perustuu hyvinvointialueen tai Helsingin kaupungin kokoamiin ja arvioimiin sote-järjestöjen ja järjestötoiminnan ehdotuksiin toteutettavasta työstä kyseisellä alueella.
 2. Hakija tunnistaa ja kuvaa hyvin hyvinvointialueen ja sillä toimivien järjestöjen toimintaympäristön muutostarpeet ja paikalliset ominaispiirteet on vahvasti kiinnitetty/ankkuroitu niihin.
 3. Hankkeella on konkreettiset todennettavissa olevat tavoitteet.
 4. Hanke tunnistaa hyvin tavoiteltavat kohderyhmät ja hakemuksessa esitetään selkeä suunnitelma kohderyhmän tavoittamiseksi.
 5. Hankesuunnitelmassa kuvataan selkeästi toteutettavat toiminnot.
 6. Hankkeen yhteistyökuvaus ja toimijoiden työnjako on selkeä.
 7. Hanke lisää hyvinvointialueiden toimintakokonaisuuden vaikuttavuutta tukemalla ja kehittämällä oikea-aikaisia ja ennaltaehkäiseviä järjestölähtöisiä toimintamuotoja.

Valtionavustukset ovat harkinnanvaraisia. Arvioinnissa kiinnitetään huomiota siihen, että valtionavustus kohdentuu nimenomaisesti hakuilmoituksessa kuvattuun tavoitteen toteuttamiseen ja täyttää yleiset myöntö- ja arviointiperusteet.

Pohjois-Karjalan hyvinvointialueen hankekokonaisuus

STM:n valtionavustus alueelliseen sote-järjestötoimintaan sekä järjestöjen hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseen

Järjestöjen hanke-ehdotelmat

- Järjestöjen tulee jättää hake-ehdotelma Forms-lomakkeen kautta 16.9.-1.10.2026 , joka löytyy Siun soten nettisivuilta [Järjestöavustukset - Siun sote](#)
- Hanke-ehdotelman tulee lisäa hyvinvointialueiden toimintakokonaisuuden vaikuttavuutta tukemalla ja kehittämällä oikea-aikaisia ja ennaltaehkäiseviä järjestölähtöisiä toimintamuotoja.
- Järjestöjen tulee
 - Kuvata hankeaihiot mahdollisimman selkeästi ja tarkasti
 - Ilmoittaa hanke-ehdotelman kannalta tarpeelliset ja määrältään kohtuulliset kustannukset
 - Huolehtia, että hanke-ehdotelma ei sisällä päällekkäisiä toimenpiteitä muihin valtionavustuksilla toteutettaviin toimintoihin. Mikäli järjestölle on myönnetty jo aikaisemmin avustusta samaan tarkoitukseen, hanke-ehdotelmassa tulee kuvata selkeästi, mikä toiminnasta on toteutettu tai toteutetaan aikaisemmin myönnetyllä avustuksella, ja mitkä toimenpiteet suunnitellaan toteutettaviksi uudella valtionavustuksella.

Valtionavustuksessa noudatetaan järjestöavustusohjeiden kriteereitä

- 1) Avustettava toiminta kiinnittyy hyvinvointialueen tehtäviin eli sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoiminnan järjestämiseen
- 2) Kiinnittyy johonkin seuraavista sisältöalueista
 - Eri ikäisten arjen ja toimintakyvyn tukeminen
 - Kulttuurihyvinvointityö
 - Mielenterveys-, päihde- ja kriisityö
 - Turvallisuus ja varautuminen
 - Sairausryhmiin, sairauksien ehkäisyyn ja vammaisuuteen kiinnittyvä toiminta
 - Sotaveteraanien ja –invalidien toimintakyvyn tukeminen

Pohjois-Karjalan hyvinvointialueen painopisteet valtion- avustukselle

Työ- ja toimintakyvyn edistäminen

- Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen
- Terveysongelmien ja sairauksien ennaltaehkäiseminen
- Sairastuneiden ja läheisten tukeminen
- Muu, mikä?

Eri ikäisten arjen tukeminen

- Vanhemmuuden ja perheiden tukeminen
- Taloudellinen turvallisuus
- Asunnottomuus
- Asumisympäristöihin vietävät toiminnot
- Arjen turvallisuus
- Yksinäisyyden ehkäisy
- Mielenhyvinvoinnin edistäminen
- Muu, mikä?

Osatoteuttajien valintakriteerit

- Hanke-ehdotelmien ja niiden osatoteuttajien valinta tehdään seuraavien kriteerien pohjalta:
 - Järjestön hanke-ehdotelma vastaa johonkin Siun soten asettamista painopisteistä ja valitut ehdotelmat muodostavat yhdessä eheän hankekokonaisuuden.
 - Esitettävä hanke lisää hyvinvointialueiden toimintakokonaisuuden vaikuttavuutta tukemalla ja kehittämällä oikea-aikaisia ja ennaltaehkäiseviä järjestölähtöisiä toimintamuotoja.
 - Osatoteuttajan tulee olla sote-järjestö.
 - Järjestöllä on vankka kokemus ilmiöstä ja kohderyhmästä, johon hanke-ehdotelma kohdistuu.
 - Hanke-ehdotelman toimintojen juurruttamista on mietitty ehdotelma vaiheessa.
 - Valittujen järjestöjen osaaminen kattaa kaikki listassa mainitut osa-alueet:
 - Yhteistyötä tehdään hyvinvointialueen kanssa
 - Toiminnan seuranta ja arviointi
 - Kokemus hanketoiminnan organisoinnista ja vastuista (mm. hankkeen sisäiset rakenteet ja raportointi) esim. STEA ja ESR-hankkeet.

Osatoteuttajille asetetut muut ehdot

- Osatoteuttajalla on riittävät taloudelliset ja muut edellytykset hankkeen toteuttamiseksi.
- Osatoteuttajaa ei ole asetettu konkurssiin tai selvitystilaan.
- Osatoteuttaja ei ole olennaisesti laiminlyönyt velvollisuuksiaan suorittaa veroja tai lakisääteisiä maksuja eikä hakijalla ole olennaisia maksuhäiriöitä, ellei rahoittava viranomainen erityisestä syystä pidä tuen myöntämistä tarkoituksenmukaisena.
- Osatoteuttaja-organisaation avainhenkilö ei ole syylistynyt aiemmin avustuksia koskevaan rikokseen tai asetettu liiketoimintakieltoon.
- Osatoteuttajan kirjanpito ja kustannusten seuranta on järjestetty siten, että sitä voidaan seurata ja yksityiskohtaisesti todeta mihin avustusta käytetty.
- Osatoteuttajan tulee raportoida avustuksen käytöstä sovitusti.
- Osatoteuttaja voi käyttää avustusta vain siihen toimintaan, mihin avustusta on myönnetty.

Prosessin eteneminen

Järjestöt lähettävät hanke-ehdotelmat 1.10.2026 mennessä

- Hanketoimisto ja hyte- ja kumppanuustiimi käsittelevät saapuneet hanke-ehdotelmat
- Ehdotelmista muodostetaan kokonaiskuvaa haun aikana

Hankehakemuksen lähettäminen

- Hanketoimisto jättää hankehakemuksen Haeavustuksia.fi – portaalin kautta 26.10.2026 mennessä

Ehdotelmien arviointi ja valinta

- Hanketoimisto ja hyte- ja kumppanuustiimi arvioivat saapuneet ehdotelmat yhdessä toimialueiden edustajien kanssa
- Viranhaltijat tekevät päätöksen järjestöjen ehdotuksista, joista lähdetään muodostamaan hankkeen tukihakkeita

STM:n päätöksenteko

- STM tekee päätökset valtionavustuksesta alkuvuodesta 2027

Keskustelu osatoteuttajiksi valikoitujen järjestöjen kanssa

- Käydään keskustelua ja yhteen sovittamista osatoteuttaja järjestöjen kanssa, joiden kanssa hanke-kokonaisuutta lähdetään viemään eteenpäin

Toiminnan aloittaminen 2027

- Järjestöt aloittavat hankkeen toiminnot alkuvuonna 2027
- Maksatus STM:ltä etupainotteisesti
- HVA välittää avustuksen eteenpäin osatoteuttaja järjestöille

Hankehakemuksen kirjoittaminen

- Hyte- ja kumppanuustiimi sekä hanketoimisto kirjoittavat hankehakemuksen

Toiminnan seuranta ja arviointi

- HVA järjestää toiminnan seuraamista varten yhteistyötapaamisi a kvartaaleittain osatoteuttajien kanssa
- Osatoteuttajat keräävät toiminnasta palautetta toiminnan vaikuttavuuden arvioimista varten

Päätöksenteko hyvinvointialueella

- 22.10. tulevaisuuslautakunta tekee päätöksen toimialuerajat ylittävästä strategisesta kehittämishankkeesta (Hallintosääntö § 12)

Hanke päättyy 31.12.2027

- Osatoteuttajat palauttavat raportoinnin
- HVA kokoaa osatoteuttajien raportit hankkeen loppuraportiksi ja palauttaa sen alkuvuodesta 2028

Kysymyksiä ja vastauksia

KYSYMYKSIÄ JA VASTAUKSIA (8/16)

- Onko haku kohdennettu alueen sote-järjestötoimijoille? Vai voiko valtionavustusta hakea mille tahansa järjestötoimijalle?
- Haku on kohdennettu hyvinvointialueille ja Helsingin kaupungille. 25 milj. €:n haun budjettikirjaus on "valtionavustus hyvinvointialueille ja Helsingin kaupungille alueellisen sote-järjestötoiminnan sekä järjestöjen tekemän terveyden ja hyvinvoinnin edistämistyön kehittämiseen." Budjettikirjaus rajaa hankekumppanit nimenomaan sote-järjestöihin.

KYSYMYKSIÄ JA VASTAUKSIA (11/16)

- Hakuilmoituksessa lukee, että lähtökohtaisesti avustus on tarkoitettu käytettäväksi vuoden 2027 aikana. Mitä tämä tarkoittaa?
- Tässä haussa päätetään vuoden 2027 valtion talousarvioon varatun määrärahan käytöstä. Määräraha on suhteellisen pieni, jolloin myönnettävä avustus hakijaa kohti jää myös pieneksi. Vaikka kyseessä on ns. siirtomääräraha, joka mahdollistaa pidemmät hankkeet, toivomme, että hankkeet suunniteltaisiin lähtökohtaisesti vuodelle 2027, jolloin loppuselvitys tulisi STM:öön keväällä 2028 tilinpäätöksen valmistuttua.

KYSYMYKSIÄ JA VASTAUKSIA (2/16)

- Vaaditaanko hankkeessa uusien toimintamallien kehittämistä vai voiko hyväksi havaittuja olemassa olevia toimintamalleja levittää ja juurruttaa hankkeen avulla?

KYSYMYKSIÄ JA VASTAUKSIA (3/16)

- Kesän infokirjeessä sanottiin, että tarkoitus on, että rahoitus ohjautuu järjestöjen kohtaavaan työhön. Hakuilmoituksessa tätä mainintaa ei ollut. Voiko rahoitusta siis käyttää muuhunkin, kuin kohtaavaan työhön?
- Pääosa rahoituksesta on tarkoitus osoittaa kohtaavaan työhön. Avustusta voi kuitenkin käyttää muuhunkin kuin kohtaavaan työhön. Hakemuksia arvioitaessa kiinnitetään erityistä huomiota siihen, että hakemuksessa on selkeästi ja loogisesti kuvattu vaikutusketju (todennettu tarve/selkeät tavoitteet/täsmälliset ja oikein ajoitetut toimenpiteet/todennetut tulokset), jonka hyvinvointialue kuvaa kaikkien valitsemiensa tärkeiden tavoitteiden osalta. Saman tavoitteen saavuttamiseksi voidaan tehdä kumppanuushankkeessa hyvin monenlaista työtä, monen eri toimijan yhteistyönä.

- Hakiessaan hyvinvointialue määrittää tavoitteen, jonka ratkaisemiseksi kumppanuushanke toimii. Kumppanuushankkeessa voi olla mukana useita järjestöjä. Tuotettava toiminta voi olla joko uutta toimintaa, kokeilu, jo olemassa olevaa toimintaa tai näiden yhdistelmä. Jos pyritään levittämään ja juurruttamaan jo olemassa olevaa toimintaa, on hakijan oleellista pohtia toiminnan sopivuutta haun laajempaan tavoitteeseen ja sanoittaa se, miksi juuri se toimintamalli olisi hyvinvointialueen näkökulmasta sopiva ja toimiva alueella ja valittujen kohderyhmien kanssa, koska hankehallinnoijan tulee raportoida avustuksella tuotetun toiminnan tuloksellisuudesta.

1 Kohderyhmällä tarkoitetaan tässä tiettyä, rajattua joukkoa ihmisiä, ammattilaisia tai verkoston toimijoita, joille hanke on tarkoitettu. Kirjaa kukin kohderyhmä omille riveilleen. Kerro kuinka monta kohderyhmään kuuluvaa toiminnalla arvioidaan tavoitettavan?

Hakuinfossa korostettiin hakemuksen toiminnan selkeyttä; toimintojen toteuttaminen, kohderyhmien tavoittaminen

KYSYMYKSET:

Miten järjestöjen on ajateltu toteuttaa yhden vuoden aikana vaikuttavaa toimintaa?

VASTAUS:

Hyvinvointialue hakijana määrittää tavoitteen, jonka ratkaisemiseksi kumppanuushanke toimii. Kumppanuushankkeessa voi olla mukana useita järjestöjä. Toteutettava toiminta voi olla joko uutta toimintaa, ko-keilu tai jo olemassa olevaa toimintaa tai näiden yhdistelmä. Toiminnalla aikaan saatavat vaikutukset tulee mahdollisimman hyvin arvioida hakemusta kirjoitettaessa. Vaikka tässä haussa päätetään vuoden 2027 talousarvioon varatun määrärahan käytöstä, käyttöajan puolesta mikään ei estä suunnittelemasta toimintaa useammaksi vuodeksi. Hakemuksessa tulee kuitenkin selkeästi ilmaista, mitä tällä valtion vuoden 2027 talousarvioon liittyvällä rahoituksella saadaan aikaan.

KYSYMYKSET:

Nyt haetaan avustusta vuodelle 2027, onko STM:llä ajateltu, että samaan toimintaan voisi hakea avustusta vuoteen 2030 saakka? / Voiko järjestö esittää hanketta suoraan kolmelle vuodelle vai onko kyseessä 2027 toteutettava hanke?

VASTAUS:

Tässä haussa päätetään vuoden 2027 talousarvioon varatun määrärahan käytöstä. Emme pysty ottamaan kantaa siihen, millaisia ratkaisuja tulevien vuosien talousarvion osalta tullaan tekemään. Tässä haussa il- maistut kriteerit eivät ota millään tavalla kantaa mahdollisiin tulevien vuosien hakuihin. Avustuksen hakijana on hyvinvointialue eli järjestö ei voi esittää STM:lle suoraan hanketta kolmelle vuodelle. Lähtökohtaisesti hyvinvointialueet kokoavat kumppanuushankkeita, joissa järjestö on osatoteuttajina toteuttamaan toimintaa vuodelle 2027.

KYSYMYKSET:

Hakeeko HVA avustuksen 1.1.-31.12.2027 vai haetaanko rahat tosiasiallisen käyttöajan mukaan, joka las- ketaan siitä, milloin hyvinvointialue saa rahat edelleen jaettavaksi? Käytännössä järjestöt voivat toteuttaa toimintaa vain helmi-/maaliskuulta – joulukuulle.

VASTAUS:

Hyvinvointialue hakee avustusta ajalle 1.1.-31.12.2027. Hyvinvointialue rakentaa kumppanuushankkeen, jonka osatoteuttajille se delegoi avustusta edelleen. Hyvinvointialue ei siis toimi valtionapuviranomaisena, joka jakaisi rahoitusta eteenpäin. Valtionavustuspäätökset pyritään tekemään alkuvuodesta 2027. Kumppa- nuushanke voi käynnistyä heti avustuspäätöksen saamisen jälkeen. Avustuksen käyttöaika on myöntämis- vuosi ja kaksi seuraavaa vuotta.

KYSYMYKSET:

Ja miten maksatus hoidetaan? Onko maksatus kahdessa erässä, jolloin järjestöt saisivat ensimmäisen erän ennakkona heti toiminnan alussa?

VASTAUS:

Valtionavustusta maksetaan etupainotteisesti. Maksatusaikataulu tarkentuu avustusprosessin edetessä.

KYSYMYKSET:

Miten määritellään sote-järjestö? Onko ratkaisevaa, että järjestö on yhdistysrekisterissä sote-järjestönä vai se, että on saanut STEA:n avustusta, minkä perusteella luokitellaan sote-järjestöksi.

VASTAUS:

Sote-järjestö eli sosiaali- ja terveysalan järjestö on rekisteröity yhdistys tai säätiö, joka edistää ihmisten ter- veyttä, turvallisuutta ja sosiaalista hyvinvointia. Järjestön säännöissä tämä näkyy yleensä tarkoitus ja toi- mintamuodot -kohdassa, jossa määritellään, että kyseessä on nimenomaan sosiaalista hyvinvointia tai ter- veyttä edistävä järjestö.

KYSYMYKSET:

Hyvinvointialueen jättämä hankekokonaisuus muodostuu järjestöjen toteuttamista osatoteutuksista. Jos meillä on osatoteuttajana järjestö x, niin voiko kyseinen järjestö jakaa saamaansa kokonaissummaa kump- panijärjestöille? Vai tuleeko jokaisen rahoitusta saavan organisaation olla oma osatoteuttajansa?

VASTAUS:

Osatoteuttajana toimiva järjestö ei voi jakaa saamaansa avustusta eteenpäin kumppanijärjestölle. Hyvin- vointialue rakentaa kumppanuushankkeen, jossa järjestöt ovat osatoteuttajina. Hyvinvointialue delegoi osa- toteuttajille avustusta.

KYSYMYKSET:

Ohjeissa puhutaan monikossa siitä, että kerätään alueelta hanke-ehdotuksia, ja valitaan niistä ne, jotka parhaiten vastaavat tarpeisiin. Kuinka tiiviisti valittujen tulee linkittyä toisiinsa ja muodostaa yksi koko- naisuus, vai voivatko olla erillisiä eri tarpeisiin vastaavia?

VASTAUS:

Hyvinvointialue hakee yhtä kumppanuushanketta, jonka tulee toimia kokonaisuutena eli sillä on yhteiset tavoitteet.